

Voorbeeldexamen Educatief Professioneel

Beoordelingsmodellen

Deel A - Taak 1

Persoonlijkheid

De taak wordt inhoudelijk en vormelijk beoordeeld aan de hand van de volgende criteria. Een minimaal acceptabele prestatie voldoet aan deze criteria.

Inhoud

1. De kandidaat legt uit hoe de theorie van de Grote Vijf is ontstaan. Inhoudelijk komt dit overeen met:
Er werd gekeken naar de samenhang tussen woorden die wij gebruiken om mensen te beschrijven. Uit die analyse kwamen vijf groepen van woorden die sterk met elkaar samenhangen.
2. De kandidaat geeft een definitie van de eerste dimensie, Openheid voor ervaringen. Inhoudelijk komt dit overeen met een van de volgende definities:
Bij Openheid voor ervaringen
 - wordt gekeken naar hoe intelligent iemand is;
 - wordt gekeken naar hoe creatief iemand is (dus hoeveel fantasie hij heeft);
 - wordt gekeken naar hoe geïnteresseerd iemand is in nieuwe ervaringen;
 - wordt gekeken naar hoe geïnteresseerd iemand is in kennis opdoen (dus hoe leergierig iemand is).
3. De kandidaat legt uit in welke mate zijn collega of hijzelf wel (of niet) openstaat voor ervaringen, bv.:
 - *Deze dimensie is sterk van toepassing op mijn collega. Ze zoekt namelijk steeds het onbekende op en is steeds met duizend-en-één zaken tegelijk bezig...*
 - *Volgens mij scoort mijn collega hoog in deze dimensie omdat ze heel slim is, graag boeken leest en veel interesse voor actualiteit toont en veel daarover weet.*
 - *Als muzikleerkracht vind ik de pedagogische studiedag heel interessant om andere collega's te ontmoeten en om nieuwe methoden, stukken en boeken te ontdekken.*
 - ...
4. De kandidaat geeft een definitie van de tweede dimensie, Consciëntieusheid. Inhoudelijk komt dit overeen met een van de volgende definities:
Bij Consciëntieusheid
 - wordt gekeken naar hoe zorgvuldig (of nauwkeurig) iemand is;
 - wordt gekeken naar hoe gefocust (of doelgericht) iemand is.
5. De kandidaat legt uit in welke mate zijn collega of hijzelf (niet) consciëntieus is, bv.:
 - *Mijn collega levert nooit half werk en ze zorgt er altijd voor dat haar taken volledig in orde zijn, maar aan de andere kant is ze af en toe een warhoofd en durft ze wel eens wat vergeten. Ik weet dus niet goed waar ik haar op de schaal van deze dimensie zou plaatsen.*
 - *Ik ben niet zo goed georganiseerd en slecht in routinetaken, zoals schoonmaken en opruimen, dus ik scoor zeker niet goed op deze dimensie.*
6. De kandidaat geeft een definitie van de derde dimensie, Extraversie. Inhoudelijk komt dit overeen met een van de volgende definities:
Bij Extraversie
 - wordt gekeken naar hoe graag mensen met anderen spreken (of contact leggen);
 - wordt gekeken naar hoe zelfverzekerd ze zijn.
7. De kandidaat legt uit in welke mate zijn collega of hijzelf (niet) extravert is, bv.:
 - *Aangezien mijn collega heel graag mensen om haar heen ziet, vaak uitgaat en heel veel vrienden heeft, kom ik tot conclusie dat ze in deze dimensie hoog zou scoren en dus extravert is.*
 - *Deze dimensie is van toepassing op mijn collega. Ze vertelt altijd, en durft te zeggen wat ze denkt.*
 - ...

8. De kandidaat geeft een definitie van de vierde dimensie, Vriendelijkheid. Inhoudelijk komt dit overeen met:
Bij Vriendelijkheid wordt gekeken naar hoe aardig (of hulpvaardig, aangenaam) iemand is.
9. De kandidaat legt uit in welke mate zijn collega of zichzelf (niet) vriendelijk is, bv.:
 - *De 4e dimensie, vriendelijkheid, daar is mijn collega een levend voorbeeld van. Ze is aardig tegen iedereen, toont interesse in wat we doen en probeert te helpen waar ze kan.*
 - ...
10. De kandidaat geeft een definitie van de vijfde dimensie, Emotionele stabiliteit. Inhoudelijk komt dit overeen met:
Bij Emotionele stabiliteit wordt gekeken naar hoe mensen omgaan met stress.
11. De kandidaat legt uit in welke mate zijn collega of zichzelf (niet) emotioneel stabiel is, bv.:
 - *Het is spijtig voor haar, maar mijn collega is niet emotioneel stabiel. Wanneer ze in een stressvolle situatie terechtkomt, panikeert ze meteen.*
 - ...
12. De kandidaat legt uit hoe de theorie van de Grote Vijf volgens hem binnen bedrijven kan worden ingezet, bv.:
 - *Ik geloof dat de theorie van de grote Vijf inderdaad het bedrijfsleven kan verbeteren in die zin dat iedere werkgever een goed idee heeft over de persoonlijkheid van zijn werknemers en zo kan beslissen welke werknemers goed met elkaar kunnen opschieten en welke niet. Indien een bedrijf naar een bepaald kenmerk in werknemers op zoek is, kan deze theorie ook van pas komen.*
 - *Dit waren de 5 dimensies die nu hopelijk wat duidelijker zijn geworden. De theorie heeft reeds veelvuldig haar nut bewezen. Een voorbeeld daarvan is de mogelijkheid voor bedrijven om hun sollicitanten een persoonlijkheidstest te laten invullen om op die manier te weten hoe sollicitanten scoren op de dimensies en zo na te gaan of ze passen in de organisatiecultuur en werkomgeving.*
 - ...

Vorm: zie beschrijving achteraan

Woordenschat - Grammatica - Cohesie - Taaltechniek

Deel A - Taak 2

Thuistalen op school

De taak wordt inhoudelijk en vormelijk beoordeeld aan de hand van de volgende criteria. Een minimaal acceptabele prestatie voldoet aan deze criteria.

Inhoud

1. De kandidaat legt uit waarnaar onderzoek werd gedaan. Inhoudelijk komt dit overeen met:
Onderzoek naar thuistaalgebruik op school.
2. De kandidaat schetst de context van het onderzoek. Inhoudelijk komt dit overeen met:
Vaak spreken leerlingen verschillende talen thuis, maar andere talen dan het Nederlands worden doorgaans niet toegelaten op school.
3. De kandidaat noemt het eerste argument om thuistalen in de klas te gebruiken. Inhoudelijk komt dit overeen met:
Thuistalen toelaten is goed voor het welbevinden van leerlingen.
4. De kandidaat noemt het tweede argument om thuistalen in de klas te gebruiken. Inhoudelijk komt dit overeen met:
Thuistalen toelaten kan het leerproces / het leren ondersteunen.
5. De kandidaat formuleert de eerste onderzoeksvraag. Inhoudelijk komt dit overeen met:
Als leerlingen hun thuistalen mogen gebruiken in groepswork / in de klas, hoeveel doen ze dat dan?
6. De kandidaat bespreekt de resultaten van de eerste onderzoeksvraag. Inhoudelijk komt dit overeen met:
Leerlingen gebruiken voornamelijk Nederlands, maar de taalkeuze is afhankelijk van het type taak dat de leerlingen moeten uitvoeren.
7. De kandidaat formuleert de tweede onderzoeksvraag. Inhoudelijk komt dit overeen met:
Als leerlingen hun thuistalen mogen gebruiken in groepswork / in de klas, waarvoor gebruiken ze die dan?
8. De kandidaat legt de eerste functie van thuistaalgebruik uit. Inhoudelijk komt dit overeen met:
De leerlingen gebruiken thuistalen om zich te organiseren. Ze spreken, bijvoorbeeld, een taakverdeling af bij groepswork.
9. De kandidaat legt de tweede functie van thuistaalgebruik uit. Inhoudelijk komt dit overeen met:
De leerlingen gebruiken thuistalen om over inhoud te discussiëren, bijvoorbeeld over de betekenis van een woord.
10. De kandidaat legt de derde functie van thuistaalgebruik uit. Inhoudelijk komt dit overeen met:
De leerlingen gebruiken thuistalen om zich sociaal-emotioneel te ontwikkelen, bv. om grappen te maken.
11. De kandidaat formuleert de derde onderzoeksvraag. Inhoudelijk komt dit overeen met:
Als leerlingen hun thuistalen mogen gebruiken in groepswork / in de klas, hoe ervaren ze dat dan zelf?
12. De kandidaat bespreekt de resultaten van de derde onderzoeksvraag. Inhoudelijk komt dit overeen met:
De leerlingen verdedigen de regel om Nederlands te praten, maar zouden het fijn vinden als hun thuistalen ook een plaats kregen.
13. De kandidaat legt uit wat de eerste conclusie is van het onderzoek. Inhoudelijk komt dit overeen met:
Nederlands blijft de voertaal, maar de thuistalen verrijken de leeromgeving.
14. De kandidaat legt uit wat de tweede conclusie is van het onderzoek. Inhoudelijk komt dit overeen met:
Het is belangrijk om met de leerlingen afspraken te maken over de talen die ze kunnen gebruiken.

15. De kandidaat geeft toelichting bij de tweede conclusie van het onderzoek. Inhoudelijk komt dit overeen met:
De leraren moeten samen met de leerlingen afspraken maken over wanneer ze thuishalen op een natuurlijke manier kunnen gebruiken.

Vorm: zie beschrijving achteraan

Woordenschat - Grammatica - Cohesie - Taaltechniek

Deel B - Taak 1

Proefapen

De taak wordt inhoudelijk en vormelijk beoordeeld aan de hand van de volgende criteria. Een minimaal acceptabele prestatie voldoet aan deze criteria.

Inhoud

1. De kandidaat geeft een inleiding waarin hij een genuanceerd standpunt inneemt over het gebruik van apen in medisch onderzoek, bv.:
Proefdieren zijn hedendaags van cruciaal belang in het medische onderzoek. De apen onder andere, zijn vaak de enige bruikbare proefdieren. Maar of het ethisch aanvaardbaar is, is nog steeds ter discussie.
2. De kandidaat noemt één argument voor het gebruik van apen in medisch onderzoek (gebaseerd op de achtergrondinformatie).
3. De kandidaat noemt één argument tegen het gebruik van apen in medisch onderzoek (gebaseerd op de achtergrondinformatie).
4. De kandidaat geeft een eerste onderbouwd advies op basis van de achtergrondinformatie.
5. De kandidaat geeft een tweede onderbouwd advies op basis van de achtergrondinformatie.
6. De kandidaat sluit de tekst op een passende manier af.

Vorm: zie beschrijving achteraan

Woordenschat - Grammatica - Cohesie - Taaltechniek

Deel B - Taak 2

Cultuureducatie

De taak wordt inhoudelijk en vormelijk beoordeeld aan de hand van de volgende criteria. Een minimaal acceptabele prestatie voldoet aan deze criteria.

1. De kandidaat vermeldt wie het beleidsplan opstelde. Inhoudelijk komt dit overeen met:
De minister van Cultuur en de minister van Jeugd en Onderwijs hebben gezamenlijk een beleidsplan voor cultuureducatie geschreven.
2. De kandidaat legt uit waarom de ministers het beleidsplan hebben opgesteld. Inhoudelijk komt dit overeen met:
De ministers willen met het beleidsplan alle kinderen de kans geven om te groeien in cultuur.
3. De kandidaat geeft het eerste positieve punt bij het beleidsplan. Inhoudelijk komt dit overeen met:
Volgens het beleidsplan moet er meer geïnvesteerd worden in (noodzakelijke) infrastructuur en didactische materialen in de scholen.
4. De kandidaat geeft het tweede positieve punt bij het beleidsplan. Inhoudelijk komt dit overeen met:
De oprichting van expertisenetwerken is positief om het beleidsplan beter af te stellen op de behoeften van scholen.
5. De kandidaat geeft de eerste kritische noot bij het beleidsplan. Inhoudelijk komt dit overeen met:
In het beleidsplan wordt cultuureducatie niet gezien als een middel om cultuur bij te brengen, maar eerder om andere doelen na te streven (vooral economische belangen zoals het aantal schoolverlaters verminderen of de leerlingen meer voorbereiden op de arbeidsmarkt).
6. De kandidaat geeft de tweede kritische noot bij het beleidsplan. Inhoudelijk komt dit overeen met:
In het beleidsplan is er te weinig aandacht voor vakleraren (terwijl zij juist een centrale functie hebben).
7. De kandidaat geeft een eerste aanbeveling bij het beleidsplan. Inhoudelijk komt dit overeen met:
Het is noodzakelijk om een basisvak of apart vak te introduceren (waarin alle aspecten van cultuur aan bod komen).
8. De kandidaat geeft een tweede aanbeveling bij het beleidsplan. Inhoudelijk komt dit overeen met:
Er zou een speciale opleiding voor vakleraren moeten komen.
9. De kandidaat sluit zijn samenvatting op een gepaste manier af, bv.:
 - *Wij zijn een cultuurcentrum met veel ervaring met scholen, dus ik stel voor dat we over het beleidsplan discussiëren en ook onze mening hierover kenbaar maken.*
 - *Misschien kunnen we tijdens de bestuursvergadering nog andere aanbevelingen formuleren?*
 - *De basis is dus goed, maar het beleidsplan zou toch meer uitgewerkt moeten worden, nee? Of denken jullie hier anders over?*
 - ...

Vorm: zie beschrijving achteraan

Woordenschat - Grammatica - Cohesie - Taaltechniek

Deel C - Taak 1

Burgerwetenschap

De taak wordt inhoudelijk en vormelijk beoordeeld aan de hand van de volgende criteria. Een minimaal acceptabele prestatie voldoet aan deze criteria.

1. De kandidaat legt uit wat de burgerwetenschappers in het eerste onderzoek moeten doen. Inhoudelijk komt dit overeen met:
Digitaal termen invoeren die volgens hen het schilderij waarnaar zij op dat moment kijken goed omschrijven.
2. De kandidaat legt uit wat de onderzoekers willen bereiken met het eerste onderzoek. Inhoudelijk komt dit overeen met:
Ze willen een kunstdatabase aanleggen (zodat het mogelijk wordt om op basis van zoektermen kunstwerken te vinden).
3. De kandidaat geeft een argument om deel te nemen aan het eerste onderzoek, bv.:
 - *Het onderzoek wordt in Engeland, Frankrijk en Duitsland gevoerd, dus je neemt deel aan een groot, internationaal project;*
 - *Je kan je persoonlijke culturele kennis verrijken;*
 - *Je kan misschien kennismaken met kunstenaars die je nog niet kende;*
 - ...
4. De kandidaat beschrijft wat de burgerwetenschappers in het tweede onderzoek moeten doen. Inhoudelijk komt dit overeen met:
Aan de hand van foto's van ogen inschatten hoe iemand zich voelde toen de foto werd genomen.
5. De kandidaat beschrijft wat de onderzoekers willen bereiken met het tweede onderzoek. Inhoudelijk komt dit overeen met:
Ze willen achterhalen of cultuur effect heeft op de emotionele intelligentie (van een persoon).
6. De kandidaat geeft een argument om deel te nemen aan het tweede onderzoek, bv.:
 - *Emotionele intelligentie is voor heel veel zaken in het leven relevant en zelfs noodzakelijk dus dit is een heel zinvol onderzoek, zeker nu we in een multiculturele en geglobaliseerde maatschappij leven;*
 - *Je kan dit onderzoek thuis verder zetten, bijvoorbeeld met foto's van kennissen en vrienden en zo je emotionele intelligentie vergroten;*
 - *Misschien kan je na dit project beter omgaan met andere mensen?;*
 - *Omdat je wilt weten hoe emotioneel intelligent je bent;*
 - ...
7. De kandidaat beschrijft wat de burgerwetenschappers in het derde onderzoek moeten doen. Inhoudelijk komt dit overeen met:
Geluiden die vogels maken onderscheiden van vogelgeluiden die door mensen worden nagebootst.
8. De kandidaat beschrijft wat de onderzoekers willen bereiken met het derde onderzoek. Inhoudelijk komt dit overeen met:
(Zoveel mogelijk) data verzamelen waarmee een programma kan worden gemaakt om vogelzang te herkennen.
9. De kandidaat geeft een argument om deel te nemen aan het derde onderzoek, bv.:
 - *Als je van de natuur houdt, is dit een project voor jou;*
 - *Het is ontspannend om te doen want je zal veel grappige prestaties horen;*
 - *Door mee te werken aan dit project help je meer maatschappelijk bewustzijn creëren voor de natuur;*
 - ...

10. De kandidaat geeft een relevant antwoord op de eerste vraag van de examiner: Ik zou graag de schilderijen beschrijven. Kunt u mij een tip geven, specifiek voor deze opdracht, zodat ik de taak zo goed mogelijk kan uitvoeren? Bv.:
- *Denk niet te veel na, maar laat je hart spreken en antwoord spontaan;*
 - *Als je niks over schilderijen kent, zou ik me wel een beetje inlezen.*
 - ...
11. De kandidaat geeft een relevant antwoord op de tweede vraag van de examiner: Waarom willen wetenschappers eigenlijk dat er ook gewone burgers meewerken aan de onderzoeksprojecten? Kunt u dat toelichten? Bv.:
- *Zo kunnen ze sneller data verzamelen;*
 - *Omdat de burgerwetenschappers een andere kijk hebben op de dingen;*
 - *We willen zoveel mogelijk mensen testen om zo'n objectief mogelijke data te verzamelen;*
 - ...
12. De kandidaat geeft een relevant antwoord op de derde vraag van de examiner: Heeft cultuur, volgens u, een invloed op de emotionele intelligentie? Waarom wel (of niet)? Bv.:
- *Ik denk van wel. Kijk, als ik een Aziat ben, dan kan ik toch makkelijker de emoties van Aziaten aflezen aan hun ogen?*
 - *Ik denk het niet. Er zijn nu eenmaal universele emoties die we allemaal evengoed kunnen interpreteren, uit welke cultuur we ook komen. Emotionele intelligentie hangt volgens mij met heel andere dingen samen zoals persoonlijkheid.*
 - *Ik ben van mening dat cultuur in ieder geval een invloed heeft op de emotionele intelligentie. Als we dit op school met kinderen doen, leren ze misschien zoets als empathie. Als je dingen gaat bespreken, dat ze zich kunnen voorstellen 'Waarom heeft die kunstenaar nu dit schilderij gemaakt of dit beeld ontworpen?' Je leert gewoon te verstaan hoe andere mensen denken en waarom die schilderij nu net zo is. Waarom deze kleuren daar zijn en niet andere kleuren.*
 - ...

Vorm: zie beschrijving achteraan

Woordenschat - Grammatica - Cohesie - Uitspraak - Vloeiendheid

Deel C - Taak 2

Fietsen met focus

De taak wordt inhoudelijk en vormelijk beoordeeld aan de hand van de volgende criteria. Een minimaal acceptabele prestatie voldoet aan deze criteria.

1. De kandidaat benoemt de opdrachtgever en uitvoerders. Inhoudelijk komt dit overeen met:
AdvertNed kreeg van de provincie Utrecht de opdracht om samen met de Hogeschool Utrecht een preventiecampagne te ontwikkelen.
2. De kandidaat legt uit wat het doel van de preventiecampagne was. Inhoudelijk komt dit overeen met:
Dat jongeren geen smartphone op de fiets gebruiken.
3. De kandidaat somt de drie methodes van dataverzameling op. Inhoudelijk komt dit overeen met:
Literatuuronderzoek, observaties en gesprekken.
4. De kandidaat legt uit hoe verder fietsen naar school het smartphonegebruik van jongeren op de fiets bepaalt. Inhoudelijk komt dit overeen met:
Jongeren krijgen meer mobiele data (en gebruiken die ook op de fiets).
5. De kandidaat legt uit hoe de sociale omgeving het smartphonegebruik van jongeren op de fiets bepaalt. Inhoudelijk komt dit overeen met:
Jongeren willen erbij horen.
6. De kandidaat legt uit hoe de leeftijd het smartphonegebruik van jongeren op de fiets bepaalt. Inhoudelijk komt dit overeen met:
Jongeren zijn minder vatbaar voor regels.
7. De kandidaat legt uit hoe zijn bedrijf de data uit het onderzoek in een campagne verwerkte. Inhoudelijk komt dit overeen met:
AdvertNed ontwikkelde vier persona's die model staan voor het telefoongebruik van 13-jarigen.
8. De kandidaat legt de eerste manier uit waarop de persona's in de campagne werden gebruikt. Inhoudelijk komt dit overeen met:
De persona's werden op sociale media gepost.
9. De kandidaat legt de tweede manier uit waarop de persona's in de campagne werden gebruikt. Inhoudelijk komt dit overeen met:
De jongeren konden zich met een persona identificeren.
10. De kandidaat licht toe waarom vooral de jongeren met het profiel van Leni de doelgroep voor de campagne vormen. Inhoudelijk komt dit overeen met:
Het zijn vooral de jongeren met het profiel van Leni die weinig vatbaar zijn voor campagnes.
11. De kandidaat formuleert een conclusie in lijn met de inputtekst, bv.:
 - *Onze campagne toont het belang aan van een grondig vooronderzoek: dankzij dat onderzoek konden we aansluiten bij de leefwereld van jongeren en onze preventiecampagne aanpassen aan verschillende types jongeren.*
 - ...

12. De kandidaat geeft een relevant antwoord op de eerste vraag van de examiner: De campagne zou ook verspreid kunnen worden via flyers en affiches of zelfs via televisiekanalen. Wat denkt u hierover en waarom denkt u dat? Bv.:
- *Ik denk dat het geen verschil zal maken. Tv-spotjes zijn niet nieuw en jongeren kijken ook niet vaak tv. Sociale media hebben volgens mij een veel grotere impact.*
 - *Het is een goed idee: jongeren houden van kleurige flyers en kijken ook tv. Het is dus een extra manier om ze te bereiken.*
 - *Voor de ouders is het misschien goed, maar jongeren moeten via hun kanalen zoals Facebook aangesproken worden.*
 - *Jongeren kijken vaak televisie en we willen zoveel mogelijk jongeren bereiken, dus dat is een goed idee. Affiches lezen ze niet.*
 - ...
13. De kandidaat geeft een relevant antwoord op de tweede vraag van de examiner: Waarom kunnen we de jongeren niet gewoon verplichten om een handenvrij model aan te schaffen zodat ze hun handen aan het stuur kunnen houden? Dan is ons probleem toch opgelost? Wat is uw mening en waarom vindt u dat? Bv.:
- *Daar ben ik het niet mee eens: ook al houd je geen mobieltje vast, dan nog ligt je focus niet op de weg, maar op waar je naar luistert.*
 - *Het is geen goed idee, want zo leg je opnieuw een regel op en jongeren willen geen regels volgen.*
 - *Ik zie nooit jongeren met zo'n model, maar het zou wel de norm kunnen worden, maar de controle erop (door de politie) en het gadget zelf kosten natuurlijk wel wat. Daarom zal het niet altijd nageleefd worden. Misschien moeten we het uittesten?*
 - ...

Vorm: zie beschrijving achteraan

Woordenschat - Grammatica - Cohesie - Uitspraak - Vloeiendheid

Vormelijke criteria Educatief Professioneel

Een minimaal acceptabele prestatie voldoet aan de volgende criteria.

Woordenschat

Woordenschat verwijst naar de variatie in woordgebruik en het accurate gebruik van woorden in de prestatie.

Om dit criterium te beoordelen, bekijkt de beoordelaar:

- *Bereik* van de woordenschat: heeft betrekking op de omvang van de woordenschat in relatie tot de taak. Een brede lexicale variatie impliceert dat de kandidaat over een ruime woordenschat beschikt en veel synoniemen beheerst. Lexicale hiaten (bijv. een woord niet kennen en het omschrijven of vervangen door een minder goed synoniem) of het consequent kiezen voor algemene sjablonen (bijv. “doen” in plaats van specifieke werkwoorden), wijzen op een beperkt woordenschatbereik.
- *Gebruik* van de woordenschat: verwijst naar de mate van trefzekerheid in woordkeus. Naast accuraatheid (gebruik van juiste woorden) gaat het hier ook om specificiteit en nuance in de woordkeuze in plaats van gebruik van vooral algemene woorden (bijv. ‘Het stortregent.’ in plaats van ‘Het regent hard.’). En over het al dan niet (juist) gebruiken van idioom.

De lexicale variatie is breed. De woordkeuze is precies en bijna foutloos.

De prestatie bevat een breed lexicaal repertoire en getuigt van een correcte, genuanceerde woordkeuze. Incidentele kleine vergissingen kunnen voorkomen. Specifieke termen, idiomatische uitdrukkingen en uitdrukkingen uit de spreektaal worden accuraat gebruikt en synoniemen worden efficiënt gehanteerd.

Grammatica

Onder grammatica valt alles wat te maken heeft met woordstructuur, zinsstructuur en de onderlinge verhoudingen tussen de verschillende elementen in een zin.

Om het criterium grammatica te beoordelen, bekijkt de beoordelaar de volgende grammaticale aspecten:

- congruentie (lidwoord, werkwoord [getal, persoon en tijd], adjectief, substantief [getal]);
- werkwoordvervoeging, naamwoordverbuiging;
- gebruik hulpwerkwoorden en koppelwerkwoorden;
- woordgroepen (plaats van het adjectief, werkwoordelijke eindgroep);
- zinsstructuur (hoofd- en bijzinsvolgorde, inversie, inbedding, negatie).

Er is een variatie aan grammaticale complexiteit zonder dat er duidelijk aanwijsbare fouten voorkomen.

Er is een breed repertoire aan grammaticale structuren aanwezig. Sporadisch komen moeilijk aanwijsbare grammaticale fouten voor.

Cohesie

Het criterium “cohesie” heeft betrekking op de vormelijke samenhang van een tekst.

Om dit criterium te beoordelen, bekijkt de beoordelaar onderstaande structurerende elementen:

- verbindingswoorden en voegwoorden, die de inhoudelijke verbanden binnen of tussen zinnen expliciteren (bijv. ten eerste, vervolgens, ten slotte, verder, daarentegen, ondanks, alhoewel, en of maar, want, terwijl, als);
- verwijswaarden (voornaamwoorden en bijwoorden).

Daarnaast specifiek voor mondeling taalgebruik:

- herhalingen en herformuleringen (in langere prestaties) zodat de luisteraar steeds kan volgen.

De prestatie vormt een samenhangend geheel waarbij de vorm de inhoud ondersteunt.

De prestatie toont een adequaat gebruik van verbindingswoorden, voegwoorden en verwijswaarden. De structurerende elementen zijn zo goed als altijd inhoudelijk en vormelijk passend gebruikt.

(alleen bij mondelinge prestaties: de luisteraar verliest het overzicht nooit)

Taaltechniek

Taaltechniek is een verzamelnaam voor technische onderdelen van schriftelijk taalgebruik.

Om dit criterium te beoordelen, bekijkt de beoordelaar vooral:

- spelling;

maar ook:

- interpunctie (gebruik van leestekens);
- lay-out (opmaak/vormgeving van de tekst, alineagebruik).

Spelling is grotendeels correct, lay-out en interpunctie ondersteunen de leesbaarheid.

De spelling is correct, afgezien van een enkele verschrijving. Lay-out en interpunctie zijn helder en bevorderen de leesbaarheid.

Uitspraak

Dit criterium verwijst naar de combinatie van klanken, intonatie, klemtoon en buitenlands accent.

De uitspraak is moeiteloos verstaanbaar en helder.

De uitspraak is helder en natuurlijk, en de kandidaat varieert klemtoon en intonatie en legt de juiste klemtoon in zinnen om betekenisverschillen en fijnere betekenisnuances uit te drukken. Een licht buitenlands accent is hier en daar hoorbaar.

Vloeiendheid

Dit criterium heeft betrekking op de 'stroom' van de taal. Hoe gelijkmatiger en natuurlijker die stroom, hoe vloeiender.

Aspecten die onder vloeiendheid vallen zijn:

- tempo;
- aarzelingen en pauzes;
- herstarts, herformuleringen, zelfcorrecties.

De vloeiendheid vermindert alleen bij inhoudelijk complexe ideeën.

De taaluitingen worden vrijwel moeiteloos en op natuurlijke wijze geproduceerd. Een begripsmatig moeilijk idee kan leiden tot een minder vloeiende formulering.